

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi eräistä Valtion asuntorahastosta maksettavista avustuksista

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Talousarvion ulkopuolella toimivan Valtion asuntorahaston varoista myönnetään avustuksia asuntojen osoittamiseksi asunnottomille ja pakolaisille, taloudellisissa vaikeuksissa oleville vuokraloille sekä opiskelija-asuntojen omaan pääomaan valtion talousarviossa vahvistettujen myöntämisvaltuuksien rajoissa. Avustusten yleisistä ehdoista on säädetty vuosittain valtioneuvoston päätöksin.

Esityksen tarkoituksena on toteuttaa uuden perustuslain vaatimukset oikeusnormien lakiperusteisuudesta ja asetuksenantovallasta säätämisestä mainittujen avustusten osalta. Valtion asuntorahaston varoista maksettavista korjausavustuksista on jo säädetty oma lakinsa.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Valtion asuntorahaston talousarvion ulkopuolisten varojen käytöstä säädetään valtion asuntorahastosta annetussa laissa (1144/1989). Lain 1 §:n 2 momentin mukaan asuntorahaston valtion talousarvion ulkopuolisia varoja käytetään asuntorahastuksen tukemiseen siten kuin siitä erikseen säädetään tai valtion talousarviossa määrätään.

Vuoden 2000 talousarvion momentilla 35.30.60 (Siirto valtion asuntorahastoon) ei myönnetä määrärahaa. Momentin 35.30.60 perustelujen mukaan saadaan vuonna 2000 valtioneuvoston hyväksymin perustein myöntää uusia asuntorahaston varoista maksettavia avustuksia taloudellisissa vaikeuksissa oleville vuokraloille enintään 23 000 000 markkaa sekä asunnottomille ja pakolaisille osoitettaviin asuntoihin enintään 15 000 000 markkaa. Vuokraloavustuksia koskevasta valtuudesta Valtiokonttori saa käyttää enintään 300 000 markkaa taloudellisissa vaikeuksissa olevien asuntoyhteisöjen

talouden tervehdyttämistä ja kunnossapidon suunnittelua edistävästä selvityksistä ja toimenpiteistä aiheutuviin kustannuksiin.

Avustusten käyttötarkoituksesta, myöntämisestä, yleisistä ehdoista, valvonnasta ja takaisinperinnästä on säädetty vuosittain valtioneuvoston päätöksillä. Avustuksista on säädetty viimeksi asuntolainoitettujen ja korkotuettujen opiskelija-asuntojen omapääomaosuuteen myönnettävistä avustuksista annetulla valtioneuvoston päätöksellä (209/1999), asuntolainoitettujen vuokra-asuntojen omapääomaosuuteen eräissä tapauksissa myönnettävistä avustuksista annetulla valtioneuvoston päätöksellä (574/1999) sekä avustuksista taloudellisissa vaikeuksissa oleville vuokraloille annetulla valtioneuvoston päätöksellä (208/1999). Edellä mainitut valtioneuvoston päätökset on annettu valtioneuvoston ohjesäännön (1522/1995) 7 §:n 4 kohdan perusteella. Valtuutta niiden antamiseen ei tähän asti ole säädetty laissa.

Valtion talousarviosta annettuun lakiin (423/1988) 1 päivästä maaliskuuta 2000 lisätty uusi 7 c § sisältää valtuuden antaa

valtioneuvoston asetuksella tarkempia säännöksiä määrärahan talousarvion mukaisesta käyttämisestä. Valtion asuntorahaston varoista maksettavat avustukset eivät ole talousarvion määrärahoja, joten ne eivät kuulu valtion talousarviosta annetun lain 7 c §:n soveltamisalaan.

Avustukset ovat osoittautuneet tarpeellisiksi ja avustusjärjestelmät toimiviksi. Ongelmaksi on perustuslakiuudistuksen johdosta muodostunut se, että avustusjärjestelmän perusteista, avustusten takaisinperinnästä ja valvonnasta ei ole säädetty lain vaan ainoastaan vuotuisten valtioneuvoston päätösten tasolla. Uuden perustuslain mukaan vastaavansisältöisiä valtioneuvoston asetuksia ei voida avustuksista enää antaa. Avustusten saajina on lähinnä kuntia, niiden omistamia yhteisöjä ja yleishyödyllisiä yhteisöjä, jotka omistavat vuokrataloja.

Perustuslain 80 §:n 1 momentti edellyttää, että asetuksenantovaltuus perustuu lakiin. Tämän vuoksi lakiin olisi otettava valtuus, jonka nojalla valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää yksityiskohtaisemmin avustusten käyttötarkoituksista, enimmäismääristä ja myöntämishdoista. Esityksen pääasiallisena tarkoituksena on poistaa säädöstasoa koskeva ristiriita perustuslain kanssa. Samalla esitys muuttaa joiltain osin avustusmenettelyä.

Eräistä Valtion asuntorahastosta maksetta-

vista avustuksista annettuun lakiin ehdotetaan otettavaksi säännökset mainittujen avustusten käyttämisestä, avustusten takaisinperinnästä ja siihen liittyvästä koronmaksuvelvollisuudesta sekä valvonnasta ja avustusten myöntäjien tiedonsaantioikeudesta.

2. Esityksen vaikutukset

Esityksellä ei ole taloudellisia eikä olennaisia organisatorisia vaikutuksia. Avustusten myöntämisvaltuudet vahvistetaan vuosittain valtion talousarviossa.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä ympäristöministeriössä. Valmistelun yhteydessä on kuultu Valtion asuntorahastoa, Valtiokonttoria ja valtiovarainministeriötä.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu. Voimaantulon viivästyminen saattaisi aiheuttaa katkoksia avustusten myöntämisessä ja siten lisäkustannuksia ja vaikeuksia avustusten saajille. Tämän vuoksi olisi myös tarpeen, että esitys käsiteltäisiin kiireellisenä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 §. Soveltamisala. Lakia sovellettaisiin Valtion asuntorahaston varoista myönnettäviin avustuksiin valtion talousarviossa vahvistettujen myöntämisvaltuuksien rajoissa. Avustuksia myönnettäisiin samoihin tarkoituksiin kuin nykyisin.

2 §. Määritelmät. Vuotuisessa valtioneuvoston päätöksessä, jossa määrättiin tarkemmat myöntämisperusteet asunnottomien ja pakolaisten asuttamiseksi myönnettävistä omapääoma-avustuksista, määriteltiin myös nämä kohteena olevat henkilöryhmät. Määritelmät on syytä nostaa lakitasolle.

Asunnon henkilö on ehdotettu määriteltäväksi siten kuin vuotuisissa valtioneuvos-

ton päätöksissä on vakiintunut käytännöksi. Asiaa koskevan 1 momentin kohta 6 on vaikeimmin tulkittavissa. Se tarkoittaa useimmin henkilöitä, jotka asuvat tilapäisesti sukulaistensa tai tuttaviensa luona. Tähän ryhmään ei kuitenkaan ole aikaisemmassa soveltamiskäytännössä katsottu sisältyvän sellaisia täysi-ikäisyyden saavuttaneita nuoria, jotka usein vastoin omaa tahtoaankin asuvat edelleen lapsuudenkodissaan. Lailla ei ole tarkoitus muuttaa tätä käytäntöä.

Samoin pakolainen on jo aikaisemmin määritelty vuotuisissa valtioneuvoston päätöksissä samalla tavalla kuin nyt esityksessä ehdotetaan. Turvapaikanhakijoiden vastaan-

oton kohteena olevien henkilöitten majoittamisen järjestäminen ei kuulu asuntoviranomaisille. Vasta siinä vaiheessa, kun oleskelu on luonteeltaan pysyväisluonteisempaa, kysymykseen tulee varsinaisesti asunnon järjestäminen kotikunnasta. Tarkoituksena on, että käytettäisiin samoja määritelmiä joista kotouttamistoiminnan yhteydessä on säädetty.

Sitä, kuka on katsottava opiskelijaksi, ei opiskelija-asuntojen omapääomaosuutta koskevassa valtioneuvoston päätöksessä ole aikaisemmin määritelty. Ehdotetaan, että opiskelijoiksi määriteltäisiin sellaiset henkilöt, jotka opintotukilain (65/1994) mukaan osallistuvat sellaiseen koulutukseen, joka oikeuttaa saamaan opintotukea. Opintotukilain 1 §:n 1 momentin mukaan Suomen kansalaiselle, joka harjoittaa Suomessa oppivelvollisuuden jälkeisiä, päätoimisia opintoja, jotka kestävät yhtäjaksoisesti vähintään kaksi kuukautta, myönnetään opintotukea siten kuin laissa säädetään. Lain 4 §:n 1 ja 2 momenttien mukaan opintotukea voi saada korkea-koulussa tutkinnon, tieteellisen jatkotutkinnon tai erillisen ammatillisen täydennyskoulutusohjelman suorittamiseen. Yksittäisen opintokokonaisuuden suorittamiseen opintotukea voidaan myöntää korkeakoulututkinnon suorittaneelle, jos lisäopinnot tähtäävät ammatilliseen tai virkakelpoisuuteen. Opintotukea voi saada myös ammatilliseen peruskoulutukseen ja lisäkoulutukseen sekä lukion oppimäärän suorittamiseen. Opintotuen myöntämisestä muihin opintoihin säädetään lisäksi asetuksella.

3 §. *Avustusten käyttötarkoitukset.* Omapääoma-avustusta asunnottomien asuttamiseksi myönnetään uusien aravavuokratalojen oman pääoman kattamiseen silloin, kun omistajat sitoutuvat osoittamaan omistamaan vuokra-asuntoja asunnottomille ja pakolaisille. Avustuksen saajina tulevat siis kysymykseen ne tahot, joille voidaan myöntää aravalainaa. Avustuksen myöntämisedellytyksenä on avustuksensaajan sitoumus siitä, että tietty määrä asuntoja osoitetaan ja pidetään asunnottomien ja pakolaisten vuokra-asuntoina. Samalla on tarkoituksena helpottaa uuden vuokra-asuntohankkeen rahoituksen järjestymistä ja kohteen toteutumista.

Vuokratalojen talouden tervehdyttämistä avustuksia myönnetään huomattavissa taloudellisissa vaikeuksissa oleville vuokrataloille. Avustukset tulee osoittaa taloille, joiden voidaan olettaa avustusten ja talon omis-

tajan panostusten avulla selviytyvän taloudellisista vaikeuksista kohtuullisessa ajassa ja saavan taloutensa tasapainoon. Avustuksilla voidaan vähentää valtion myöntämien vuokratalolainojen ja vuokratalojen ensisijaislainojen eli pankkilainojen korkojen ja kuoletusten maksamatta jättämisestä seuraavaa valtion riskiä.

Opiskelija-asuntojen omapääoma-avustuksia myönnetään silloin, kun rakennetaan, perusrannetaan tai peruskorjataan aravalainalla tai vuokra-asuntojen korkotukilainalla rahoitettuja vuokrataloja, jotka on tarkoitettu käytettäviksi opiskelija-asuntoina. Tarkoituksena on helpottaa kohteiden toteutumista ja alentaa asumiskustannuksia.

Pykälän 4 momenttiin ehdotetaan otettavaksi valtuus, jonka nojalla valtioneuvosto voisi säätää yksityiskohtaisemmin avustusten myöntämisen ja käytön perusteista. Valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin tarkemmin avustusten käyttötarkoituksista, enimmäismääristä ja myöntämishoidoista.

4 §. *Avustuksen myöntäjä.* Pykälässä säädettäisiin avustusten myöntäjistä. Omapääoma-avustukset asunnottomien asuttamiseksi ja opiskelija-asuntojen omapääoma-avustukset myöntäisi Valtion asuntorahasto. Valtion asuntorahastosta annetun asetuksen 12 §:n (1373/1997) mukaan asuntotoimen avustukset maksaa asuntorahasto lukuun ottamatta taloudellisissa vaikeuksissa oleville vuokrataloille myönnettäviä avustuksia. Vuokratalojen talouden tervehdyttämistä avustukset myöntäisi edelleen Valtiokonttori, jolle tehtävä siirtyi asuntohallituksen lakkauttamisen yhteydessä.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan otettavaksi valtuus, jonka nojalla avustuksen myöntäjä voisi antaa tarkempia ohjeita hakumenettelystä ja hakemukseen liitettävistä selvityksistä.

5 §. *Asuntojen käyttäminen.* Asunnottomien asuttamiseksi myönnettävän omapääoma-avustuksen saamisen ehtona on, että saaja pitää avustusta myönnettäessä päätetyn määrän asuntoja nimetyssä kunnassa 15 vuotta avustuksen ensimmäisen erän maksamisesta lukien avustusten käyttötarkoituksen mukaisessa käytössä. Omapääoma-avustuksen suuruus on määräytynyt sen mukaan, kuinka monta asuntoa omistaja on sitoutunut pitämään asunnottomien tai pakolaisten vuokra-asuntokäytössä. Asunnot voivat olla mitä tahansa tähän tarkoitukseen soveltuvia avustuksensaajan omistamia vuokra-asuntoja.

Niiden ei tarvitse sijaita siinä talossa, jonka pääomaan avustusta myönnetään.

Esitetään, että myös opiskelija-asunnoille myönnettävään omapääoma-avustukseen liittyisi käyttöedellytys, joka jatkuisi aravalainaan tai korkotukilainaan liittyvän käyttörajoitusajan.

Molempien avustusten osalta olisi kuitenkin syytä säätää, että jos asuntoja ei tarvita enää kulloinkin kyseessä olevan ryhmän vuokra-asuntoina, niitä voidaan käyttää tavallisina aravavuokra-asuntoina siten, kun asukkaiden valinnasta on säädetty.

Avustuksen myöntäjä eli Valtion asuntorahasto voi erityisestä syystä, jos kunnan asuntomarkkinatilanne näin edellyttää, myös vapauttaa tässä laissa säädetystä käyttötarkoituksesta. Tällainen vapautus voisi tulla kyseeseen vain joissain erityistilanteissa, koska tavallisesti taloja sitovat myös arava- tai korkotukilainaan liittyvät asukasvalintarajoitukset.

6 §. Avustuksen takaisinperintä. Avustus tulisi eräissä tapauksissa periä osittain tai kokonaan takaisin. Takaisinperintä tapahtuisi Valtion asuntorahastoon avustuksen myöntäjän tehtyä asiasta päätöksen. Takaisinperinnän syyt liittyvät avustuksensaajan vilpilliseen menettelyyn avustuksen myöntämisen tai maksamisen yhteydessä, myöntämisen tai maksamisen edellytyksiä koskevaan virheeseen, asuntojen käyttämistä koskevan edellytyksen noudattamatta jättämiseen, muutokseen avustuksen kohteena olevan omaisuuden omistus- tai hallintasuhteissa ja omaisuuden tuhoutumiseen.

Pykälän 1 momentin tarkoittamissa tapauksissa, jotka liittyvät vilpilliseen menettelyyn tai virheeseen, avustuksen myöntäjän olisi tehtävä päätös takaisinperinnästä.

Muissa pykälän tarkoittamissa tapauksissa avustuksen takaisinperinnän vaatiminen olisi myöntäjän harkinnassa. Esimerkiksi silloin, kun vuokratalon omistussuhteissa tapahtuu muutos, jonka avustuksen myöntäjä hyväksyy, myöntäjä harkitsee, onko avustus tarpeen periä takaisin. Tällöin harkintaan vaikuttaa se, toteutuuko avustuksen alkuperäinen tarkoitus eli opiskelijoitten asuntotilanteen edistäminen edelleen omistuksen siirtymisen jälkeenkin eli käyttäkö uusikin omistaja asuntoja opiskelija-asuntoina rajoitusajan loppuun.

Jotta avustuksen myöntäjä saisi tietoonsa mahdollista takaisinperintää edellyttävät tapahtumat, velvoitetaan avustuksensaaja il-

moittamaan niistä avustuksen myöntäjälle välittömästi, viimeistään kuukauden kuluessa tapahtumasta.

7 §. Korko ja viivästyskorko. Koska avustuksia ei tavallisesti makseta takaisin, takaisinperintätilanteiden osalta on sovellettava korko ja viivästyskorko säädettävä erikseen. Ehdotetaan, että vuotuista korkoa perittäisiin kulloinkin voimassa olevan valtiovarainministeriön vahvistaman viitekoron määrä lisätynä kolmella prosenttiyksiköllä. Kun kyseinen viitekorko on tällä hetkellä 3 prosenttia vuodessa, perittäisiin korkoa 6 prosenttia. Tätä korkoa perittäisiin avustuksen maksupäivästä lukien.

Viivästyskorkoa taas perittäisiin erääntyneelle määrälle ja korolle seitsemän prosenttia yli kulloinkin voimassa olevan korkolain 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun valtiovarainministeriön vahvistaman viitekoron. Kun viivästyskoron viitekorko on tällä hetkellä 3 prosenttia, viivästyskorkoa perittäisiin 10 prosenttia.

8 §. Muutoksenhaku. Valtion asuntorahaston ja Valtiokonttorin tekemiin päätöksiin saisi ensinnäkin hakea oikaisua. Oikaisua haettaisiin päätöksen tehneeltä viranomaiselta. Tämän lisäksi oikaisuvaatimuksesta annettuihin päätöksiin saisi pääsääntöisesti hakea valittamalla muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Avustuksen myöntämistä koskevaan päätökseen ei kuitenkaan saisi valittamalla hakea muutosta. Avustuksia voidaan myöntää vain avustusvaltuuden rajoissa eikä kenelläkään hakijalla olisi niihin subjektiivista oikeutta.

9 §. Päätöksen tiedoksianto. Laki tiedoksiannosta hallintoasioissa (232/1966) edellyttää, että jos tiedoksiannosta ei ole säädetty muussa laissa poikkeusta, on erityistiedoksianto toimitettava postin välityksellä saantitodistusmenettelyä käyttäen tai haastetiedoksiannolla, jos esimerkiksi muutoksenhaku aika alkaa kulua päätöksen tiedoksisuunnasta. Esityksessä on lähdetty siitä, että päätös voidaan lähettää postitse asianosaiselle saantitodistusmenettelyä käyttämättä.

10 §. Valvonta ja tarkastusoikeus. Pykälässä tarkoitettu valvonta kohdistuu avustuksen saajaan. Valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että avustusvarat käytetään myöntämisedellytysten mukaiseen käyttöön. Avustukseen mahdollisesti liittyvän asuntojen käyttöä koskevan edellytyksen noudattamista olisi myös valvottava. Valvonta kuuluisi avustuksen myöntäjän tehtäviin. Jotta avus-

tuksen myöntäjä voisi hoitaa valvontavelvollisuutensa, velvoitetaan avustuksensaaja toimittamaan valvonnan suorittamiseksi tarvittavat tiedot.

11 §. Tarkemmat säännökset. Pykälä sisältäisi asetuksenantovaltuuden, jonka mukaan valtioneuvoston asetuksella voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä lain täytäntöönpanosta. Avustusten maksamismenettelyt ovat tyypil-

lisesti sellaisia täytäntöönpanoon liittyviä seikkoja, joista voidaan tarvita tarkempia säännöksiä.

12 §. Voimaantulo. Lakia sovellettaisiin lain voimaantulon jälkeen myönnettäviin avustuksiin.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

eräistä Valtion asuntorahastosta maksettavista avustuksista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soveltamisala

Valtion asuntorahaston varoista voidaan myöntää valtion talousarviossa vahvistettujen myöntämisvaltuuksien rajoissa siten kuin tässä laissa säädetään avustuksia:

- 1) vuokra-aravalainansaajille asuntojen osoittamiseksi asunnottomille ja pakolaisille (*omapääoma-avustus asunnottomien asuttamiseksi*);
- 2) taloudellisissa vaikeuksissa oleville vuokralatoille (*vuokralatojen talouden tervehdyttämistä avustus*); ja
- 3) opiskelija-asuntojen omaan pääomaan (*opiskelija-asuntojen omapääoma-avustus*).

2 §

Määritelmät

Asunnottomalla tarkoitetaan tässä laissa henkilöä:

- 1) joka asuu ulkona;
- 2) joka asuu asunnoksi kelpaamattomissa tiloissa;
- 3) joka asuu yömajassa tai vastaavassa tilapäisluonteisessa majoituksessa;
- 4) joka asuu laitoksessa asunnon puutteen vuoksi tai jonka laitoksesta pääsyn esteenä on asunnon puuttuminen;
- 5) joka on viranomaisen päätöksellä velvoitettu muuttamaan asunnostaan tai joka jää asunnottomaksi asunnon purkamisen vuoksi; tai
- 6) joka asuinolosuhteiltaan on rinnastettavissa 1—4 kohdassa tarkoitettuihin henkilöihin.

Pakolaisella tarkoitetaan tässä laissa henkilöä:

- 1) jonka Suomi on vastaanottanut pakolaiskiintiössään;
- 2) joka on saanut Suomesta turvapaikan; tai
- 3) joka maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annettua lakia (493/1999) sovellettaessa rinnastetaan pakolaiseen.

Opiskelijalla tarkoitetaan tässä laissa henkilöä, joka osallistuu sellaiseen koulutukseen, johon voi opintotukilain (65/1994) mukaan saada opintotukea.

3 §

Avustusten käyttötarkoitukset

Omapääoma-avustus asunnottomien asuttamiseksi voidaan myöntää uuden vuokralalon oman pääoman kattamiseen, jos vuokralalon rakentaminen rahoitetaan aravalain (1189/1993) mukaisella aravalainalla ja jos lainansaaaja osoittaa omistamiaan vuokra-asuntoja asunnottomille ja pakolaisille.

Vuokralatojen talouden tervehdyttämistä avustus voidaan myöntää huomattavissa taloudellisissa vaikeuksissa olevien arava-vuokra-asuntojen ja aravavuokralatojen käytöstä, luovutuksesta ja omaksilunastamisesta annetun lain (1190/1993) 2 §:n 1 momentissa tarkoitetun vuokralalon talouden tervehdyttämiseen, jollei vuokralato ole aravavuokra-asuntojen ja aravavuokralatojen käytöstä, luovutuksesta ja omaksilunastamisesta annetun lain 3 §:n mukaisen kymmenen vuoden rajoitusajan piirissä.

Opiskelija-asuntojen omapääoma-avustus voidaan myöntää opiskelija-asuntoina käytettäväksi tarkoitetun vuokralalon oman pääoman kattamiseen, jos talon rakentaminen, perusparantaminen tai peruskorjaaminen rahoitetaan aravalain tai vuokra-asuntolainojen korkotuesta annetun lain (867/1980) mukaisella lainalla eikä vuokralalolle ole aikaisemmin myönnetty avustusta omapääomaosuuten.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin avustusten käyttötarkoituksista, enimmäismääristä ja myöntämishdoista.

4 §

Avustuksen myöntäjä

Valtion asuntorahasto myöntää hakemuksesta omapääoma-avustuksen asunnottomien asuttamiseksi sekä opiskelija-asuntojen

omapääoma-avustuksen. Valtiokonttori myöntää hakemuksesta vuokratalojen talouden tervehdyttämistä avustuksen.

Avustuksen myöntäjä antaa tarkemmat määräykset ja ohjeet hakumenettelystä sekä hakemukseen liitettävistä selvityksistä.

5 §

Asuntojen käyttäminen

Asunnottomien asuttamiseksi myönnettävän omapääoma-avustuksen myöntämisen ehtona on, että avustuksen saaja pitää avustusta myönnettäessä päätetyn määrän omistamiaan vuokra-asuntoja nimetyssä kunnassa asunnottomien tai pakolaisten käytössä 15 vuotta avustuksen ensimmäisen erän maksamisesta lukien.

Opiskelija-asuntojen omapääoma-avustuksen myöntämisen ehtona on, että saaja pitää aravavuokratalon aravavuokra-asuntojen ja aravavuokratalojen käytöstä, luovutuksesta ja omaksilunastamisesta annetun lain 3 §:ssä tai korkotuettuun vuokratalon vuokra-asuntolainojen korkotuettuun annetun lain 10 §:n 1 momentissa tarkoitettua vuokrataloa koskevan rajoitusajan opiskelijoitten ja heidän perheittensä vuokra-asutokäytössä.

Jos kunnassa ei 1 tai 2 momenteissa tarkoitettuna aikana enää ole avustusta myönnettäessä tarkoitettuja asunnonhakijoita, voidaan asukkaiksi valita muita aravavuokra-asuntojen ja aravavuokratalojen käytöstä, luovutuksesta ja omaksilunastamisesta annetun lain 4 §:ssä tarkoitettuja edellytykset täyttäviä henkilöitä.

Avustuksen myöntäjä voi hakemuksesta erityisestä syystä myöntää vapautuksen 1 ja 2 momenttien mukaisesta ehdosta, jos tämä on kunnan asuntomarkkinatilanne huomioon ottaen perusteltua.

6 §

Avustuksen takaisinperintä

Avustuksen myöntäjän on määrättävä avustus kokonaan tai osittain maksettavaksi takaisin Valtion asuntorahastoon ja peruutettava avustus vielä maksamatta olevalta osalta, jos avustuksensaaja on:

1) antanut avustusta tai sen maksamista hakiessaan olennaisesti virheellisen tiedon;

2) salannut avustuksen myöntämiseen tai maksamiseen olennaisesti vaikuttavia seikkoja;

3) kieltäytynyt antamasta tuen maksamista tai valvontaa varten tarvittavia tietoja, asiakirjoja tai muuta aineistoa taikka avustamasta tarpeellisessa määrin tarkastuksessa;

4) käyttänyt avustuksen muuhun tarkoitukseen kuin mihin se on myönnetty; tai

5) käyttänyt tai käyttää vuokrataloa tai vuokra-asuntoa vastoin sitä, mitä 5 §:ssä edellytetään talon tai asunnon käyttämiseltä.

Jos opiskelija-asuntojen omapääoma-avustuksella rahoitettu vuokratalo myydään tai se siirtyy muutoin toisen omistukseen tai jos talo tuhoutuu vahinkotapahtuman yhteydessä 5 §:n 2 momentissa tarkoitettuna aikana, voi avustuksen myöntäjä periä takaisin luovutushinnasta, mahdollisesta vakuutuskorvauksesta tai muusta korvauksesta sen osan, joka vastaa avustuksen osuutta vuokratalon arvosta avustuksen myöntämisaikana.

Avustuksen saajan on ilmoitettava avustuksen myöntäjälle edellä 2 momentissa tarkoitetuista olosuhteiden muutoksista etukäteen sekä vahinkotapahtumasta viimeistään kuukaudessa tapahtumasta.

7 §

Korko ja viivästyskorko

Edellä 6 §:n nojalla takaisin maksettavalle määrälle on suoritettava vuotuista korkoa avustuksen maksupäivästä lukien korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua korkokannan mukaan lisättynä kolmella prosenttiyksiköllä takaisinmaksupäivään saakka.

Milloin avustuksen saaja ei ole maksanut 6 §:n mukaisesti takaisinmaksettavaksi määrättyä avustusta tai sen osaa taikka 1 momentin mukaista korkoa avustuksen myöntäjälle määrättyyn eräpäivään mennessä tai tehnyt määrääjässä 6 §:n 3 momentin mukaista ilmoitusta, avustuksen myöntäjälle on maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 3 momentissa tarkoitettua korkokannan mukaan eräpäivästä tai käyttötarkoituksen muutoksesta taikka vahinkotapahtumasta lukien.

8 §

Muutoksenhaku

Hakija, joka on tyytymätön Valtion asun-

torahaston tai Valtiokonttorin tekemään päätökseen tässä laissa tai sen nojalla annetuissa säädöksissä tarkoitettuasiassa, saa hakea päätökseen oikaisua 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on tehtävä päätöksen tehneelle viranomaiselle. Päätökseen, johon saa hakea oikaisua, on liitettävä oikaisuvaatimusosoitus. Oikaisuvaatimus on käsiteltävä viipymättä.

Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen, joka koskee avustuksen myöntämistä, ei saa hakea valittamalla muutosta. Muuhun oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea valittamalla muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Valituksesta huolimatta voidaan 6 §:n 1 ja 2 momenteissa tarkoitettu päätös panna ulosottotoimin täytäntöön.

9 §

Päätöksen tiedoksianto

Avustuksen myöntäjän päätös voidaan toimittaa asianomaiselle tiedoksi postitse. Tiedoksisaannin katsotaan tällöin tapahtuneen, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä siitä, kun päätös asianomaisen ilmoittamalla postiosoitteella varustettuna on annettu postin kuljetettavaksi. Muutoin on noudatettava, mitä tiedoksiannosta hallintoasioissa säädetään.

10 §

Valvonta ja tarkastusoikeus

Valtion asuntorahasto valvoo asunnottomien asuttamiseksi myönnettävien omapääoma-avustusten ja opiskelija-asuntojen omapääoma-avustusten käyttöä sekä avustuksiin liittyvien käyttöedellytysten noudattamista. Valtiokonttori valvoo vuokratalojen talouden tervehdyttämisavustusvarojen käyttöä.

Valvovalla viranomaisella tai tämän määrämällä virkamiehellä on oikeus saada tuensaajalta tarkastettavakseen ja käyttöönsä kaikki valvonnan kannalta tarpeelliseksi katsomansa asiakirjat ja muut tallenteet sekä oikeus ottaa niistä valvonnan kannalta tarpeellisia jäljennöksiä. Tuensaajan on lisäksi ilman aiheetonta viivytystä toimitettava tarkastukseen oikeutetun pyytämät valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot ja selvitykset.

11 §

Tarkemmat säännökset

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

12 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2000.

Helsingissä 26 päivänä toukokuuta 2000

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Suvi-Anne Siimes*